

Flue-grej tips

Af: Niels Korch

Dette er en kortfattet gennemgang af fluegrejet og de betegnelser, der knytter sig til dette spændende fiskeri. Denne side er specielt rettet mod dem som gerne vil i gang med fluefiskeriet – men som synes emnet er meget omfattende – og begreberne alt for mange og uoverskuelige. Det er altid vigtigt at komme godt i gang: Manglende indsigt, fejlkøb og forkert (*men velment*) rådgivning, har fået mange ”nybagte” fluefiskere til at opgive, før de var kommet rigtigt i gang.

Fluegrej er dyrt – men fejlkøb er endnu dyrere! Start derfor ”i det små” – lær grejet og de grundlæggende teknikker at kende – så kommer glæden ved dette fiskeri helt af sig selv – og du er bedre rustet til din næste og mere avancerede investering ... **og husk: du skal kunne bestemme over grejet – ikke omvendt!**

Flue-grejet:	Generelle betragtninger:
Fluehjul:	<i>Den ”mindst vigtige”, men ofte dyreste del af udrustningen!</i> Fluehjulets ”primære” opgave er at opbevare fluelinen, mens denne ikke er i brug. Dog skal hjulet have en tilstrækkelig og driftsikker bremse (afhængig af fiskeart). Ud over fluelinen, skal der min. være plads til 50 m bagline – helst 100 m. Skal der fiskes laks eller havørred, bør kravet være 200 m. bagline. Med en udskiftelig spole, kan man nemt og lynhurtigt skifte til en anden line-type og dermed ændre fiskemetode (vådflue/tørflue – flydeline/synkeline).
Bagline:	<i>Baglinen bruges også til at få fyldt spolen rigtigt op – hvilket er vigtigt!</i> Baglinen skal have en længde, som er tilpasset hjulets størrelse og det aktuelle fiskeri. Flettet / spunden Dacron er at foretrække, da denne type ikke snor sig på spolen og ikke har ”spole-hukommelse”. Baglinens tykkelse (og brudstyrke) tilpasses det konkrete fiskeri – der er jo forskel på, om man fisker efter små ørreder eller store laks. Generel brudstyrke i f.t. #-klasse: 12 lbs.~ # 1-3 / 20 lbs.~ # 4-9 / 30 lbs.~ # 10-12 (# = AFTM-klasse: se længere nede)
Stangringe:	<i>Stangringe har større betydning end de fleste forestiller sig!</i> For små (typisk etbenede) øjer, mindsker kastelængden væsentligt – fluelinen skal let og ubesværet kunne glide gennem disse. Specielt er de nederste og øverste ringe vigtige, da det er her den største belastning opstår. Nederste ring -”skyderingen”- bør være en keramisk foret broring med to ben. Topøjet bør være keramisk foret (bedst er SiC-ringe / siliciumcarbid).
Stang-aktion:	<i>Stangens måde at bevæge linen på – og hvor hurtigt den gør det! (Uden tvivl den største ”killer” af nybagte fluefiskere – her skal man være ”beskeden” i starten.</i> En langsom (og blød) stang har helaktion (hele stangen bøjer med det samme) og kaster en åben linebue, hvilket er godt til præcise kast på kort hold. En hurtig stang har ofte topaktion (den øverste del bøjer mest). Denne kaster en smal linebugt, som er godt til lange kast, også i hård vind. En stang med progressiv aktion bøjer længere og længere nedad ved stigende belastning fra linen. (<i>Denne type stænger er ikke for tøsedrenge og nybegyndere!</i>) <u>Aktioner:</u> M-medium / MF-medium fast / FA-fast action / PG-progressiv action Eller: medium / medium-hurtig / hurtig / ultra-hurtig.
AFTM – klasser:	<i>En international standard for fluelineklassificeringssystemet (American Fishing Tackle Manufacturers).</i> Det er de første 30 fod (9,15 m.) af fluelinen, der er bestemmende for den korrekte stangbelastning og stangens aktion. Flueliner er inddelt i 12 internationale klasser, og man bruger tegnet: # for AFTM-klasser. # 1 vejer 3,9 g og # 12 vejer 24,6 g.
Klassificering:	<i>Alt fluegrej skal passe sammen i den samme AFTM-klasse.</i> Man kan altså ikke have en stang # 5 med en line # 8! (for tung line til stangen). En stang klasse 7 passer med en line klasse 7, men er stangen f.eks. klassificeret som (AFTM) # 6-7, vil den passe bedst med en DT 6 eller en WF 7 line.

Stanglængder:	<p>Lange stænger kaster længst – korte stænger kaster mere præcist!</p> <p>Stangens længde og AFTM-klasse, hænger ofte sammen: Kort stang og lav #-klasse. En lille 7-8 fods stang passer til liner # 3-4. Disse er gode til små og mellemstore vandløb med f.eks. tørfluer i størrelse 18-24 (spændende og krævende fiskeri!).</p> <p>8-9 fod: (# 5-6) God middellængde til både tør- og vådfluer samt nymfer.</p> <p>9-10 fod: (# 7-8) God længde hvor der vades. Streamer og Bucktail (vådfluer)</p> <p>11-12 fod: (# 9-10) Kraftigt en-hånds eller let to-hånds grej (Laks og Havørred)</p> <p>13-15 fod: (# 11-12) Kraftige to-hånds stænger til de store laks i rivende strømme!</p>
Line-klasser:	<p>Lineklassen kan være den bestemmende faktor for valget af ”fiske-kategori”:</p> <p># -4: Til delikat og præcis præsentation af små tørfluer på meget tynde forfang.</p> <p># 5-6: Ideel til det meste ørred- og stallingfiskeri med våd- og tørfluer samt nymfer.</p> <p># 7-8: God til store fluer og streamers i større åer og let lakse- og havørredfiskeri.</p> <p># 9- : Til det ”svære skyts” efter store fisk i rivende strømme og dybe elve.</p>
Line-typer:	<p>Fluelinen bestemmer hvor i vandet der skal fiskes!</p> <p>Flueliner inddeles ikke kun i #-klasser, men også efter hvor i vandet de skal fiske. Det er vigtigt at kunne få fluen ned i den dybde hvor fisken står. Flueline-typer fås til en- og to-hånds stænger (enten liner i ét stykke eller som runningline + skydehoved).</p> <p>”F” : Floating. Til alle former for tørfluefiskeri (på eller i overfladen).</p> <p>”ST” : Sink Tip. Hovedparten af linen flyder mens spidsen synker.</p> <p>”I” : Intermediate. Linen kommer lige ned under overfladen.</p> <p>”S1” : Slow Sink. F.eks. til langsomt fiskeri over grødebanks i stille vand.</p> <p>”S2” : Fast Sink. Egner sig til det meste vådfluefiskeri. (Kun én våd-line, da S2)</p> <p>”S3” : Super Fast Sink. Med denne line kommer man hurtigt og langt ned!</p> <p>”S4” : Extra Super Fast Sink. Kommer hurtigt til bunds – selv i rivende strøm!</p> <p><i>Synkeliner er altid mørke (syner mindst muligt i vandet) Grøn, grå, brun, sort.</i></p>
Line-tapering:	<p>Linens form og den måde hvorpå den spidset til ud mod enden.</p> <p>Der er utallige udformninger af flueliner inden for kategorierne DT og WF.</p> <p>”DT” : dobbelttapedet. Er tykkest på midten og kan derfor vendes når den ene ende er blevet slidt. Er bedst til lette og elegante kast på kortere afstande. Den mest almene line og eneste rigtige til rulle- og speykast. DT bør generelt ikke bruges til synkeliner, da den til dette har et forkert vægt- og synkeforhold.</p> <p>”WF” : weight forward. Vægten ligger helt fremme i den tykke ”kasteklump”. Til synkeliner er den bedste tapering en WF. Linen til lange kast og kast i hård blæst. Denne type egner sig ikke så godt til rulle- og speykast.</p> <p>”ST” : shooting heads / skydehoved. I princippet en halv og afkortet DT-line. Skal fluen langt ud og hurtigt helt ned, vælg da en shooting head (”ST/L”).</p> <p>”L” : level / lige tyk. Bruges i tynde udgaver som ”skydeline” bag shooting heads.</p>
Line-tips:	<p>En beskidt flydeline synker. Rengør og smør linen efter brug (min. 3-4 gange årligt). Opbevar flueliner mørkt og køligt – aldrig fugtigt. Tag fluelinen af hjulet og rul den op i store og bløde løkker, når den ikke skal bruges i længere tid.</p>
Forfang:	<p>Forfanget har større betydning end de fleste tror!</p> <p>Forfanget skal overføre kraften fra den tykke flueline til den tynde forfangsspids, så fluen lander perfekt på vandet. Kraftoverføringsdelens tykke ende skal have (næsten) samme tykkelse som enden af fluelinen. Overgangsdelen spidser til (taperer) ned mod forfangspidsen, som skal være så tynd som muligt (i forhold til fluens størrelse). Monofile nylon-forfang er lettest, men stive. (Denne type kan man knytte selv.) Flettede taperedede forfang er smidigst og kaster bedst. Disse fås både som flydende og synkende (Fluocarbon – densitet/vægtfylde 1,7). I spidsen af selve forfanget knyttes et tyndt forfangsmateriale på ca. ½-1 meter (så afkorter man ikke selve forfanget, når der skiftes flue).</p> <p>Længder generelt: Til en-hånds stænger 9 fod – til to-hånds stænger 12 fod.</p> <p>Til lavt og klart vand med sky fisk skal man bruge lange forfang.</p> <p>Til dybt og hurtigt strømmende vand skal man bruge korte forfang.</p>